

บรรณานุกรม

ก (นามสมมติ). (2553, 12 กันยายน). สัมภาษณ์.

กนกศักดิ์ แก้วเทพ. (2527). *จิตสำนึกของชาวนา: ทฤษฎีและแนวคิดการวิเคราะห์แบบเศรษฐศาสตร์การเมือง*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

_____. (2530). *การพึ่งตนเอง: ศักยภาพในการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: สภาคณาธิการแห่งประเทศไทย.

_____. (2549). *สำนักเศรษฐศาสตร์การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2550). *มรรควิธีเศรษฐศาสตร์การเมือง เล่ม 1-3*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรมทรัพยากรน้ำ. (2552). *ข้อมูลแม่น้ำตาปี*. วันที่ค้นข้อมูล 14 พฤศจิกายน 2553, เข้าถึงได้จาก <http://www.dwr.go.th>

กรมแผนที่ทหาร. (2547). *แผนที่ประเทศไทย*. ม.ป.ท.

กรมศิลปากร. (2505). *รวมเรื่องเมืองนครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

_____. (2529). *นำชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2535). *ฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: กองสารสนเทศสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงมหาดไทย. (2535). *100 ปีมหาดไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศิริวัฒนาการพิมพ์.

กลิ่นรำ คำหอม. (2548). จากประชันกลอนสด ปี 2513 ถึงการแข่งขันกลอนสดพุทธศักราช ปี 2548. *สารนครศรีธรรมราช*, 35(6), 44-55.

กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2550).

เอกสารสรุปการจัดงานสงกรานต์ พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: วาจาสิทธิ์ ประจำปี 2550. ม.ป.ท.

กองทุนสวนยาง. (2505, 5 พฤศจิกายน). พิมพ์ไทย, หน้า 6.

กองบรรณาธิการ. (2544). ตามไปดูอ่างเก็บน้ำที่อำเภอพิปูน. *สารนครศรีธรรมราช*, 31(5), 37-48.

กาญจนา แก้วเทพ. (2530). *มรดกทางวัฒนธรรมและศาสนา: พลังสร้างสรรค์ในชุมชนชนบท*.

กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการ สภาคณาธิการแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.

_____. (2548). *การวิจัย: จากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสุดท้าย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

กานดา (ชั่วเกี้ยก) แซ่ป้าง. (2553, 22 พฤศจิกายน). ชาวตลาดฉวาง อำเภอลำปาง จังหวัด
นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

กิตติ ต้นไทย. (2552). *หนึ่งศตวรรษเศรษฐกิจของคนลุ่มทะเลสาบสงขลา*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2507). *คดีชาวบ้าน*. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น.

เกรียงไกร เกิดศิริ. (2551). *ชุมชนกับภูมิทัศน์วัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: อุษาคเนย์.

เกษม ขนานแก้ว. (2532). *วิเคราะห์กิจกรรมกรรมหนึ่งตระกูลของ พ่วง บุณรัตน์*. ปริญญาโท
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.

_____. (2533). *กลวิธีสร้างบทเพลงของหนึ่งตระกูล*. สงขลา: สำนักงานศิลปวัฒนธรรม
สถาบันราชภัฏสงขลา.

_____. (2540 ก). *ภูมิปัญญาชาวบ้านแถบลุ่มทะเลสาบสงขลาที่ปรากฏในวรรณกรรม
หนึ่งตระกูล*. สงขลา: สำนักงานศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสงขลา.

_____. (2540 ข). *ภูมิปัญญาชาวบ้านภาคใต้ที่ปรากฏในบทกวีของหนึ่งตระกูล*. สงขลา:
สำนักงานศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสงขลา.

ขจร ทิพาพงศ์. (2553, 20 พฤศจิกายน). หัวหน้าศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง อำเภอลำปาง
จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

ขจรจบ กุสุมาลี. (2547). *ความขัดแย้งระหว่างรัฐ ทน และท้องถิ่น: ศึกษาจากการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติ บริเวณตำบลเกาะเพชรและตำบลท่าซอม อำเภอบัวใหญ่ จังหวัด
นครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

เข็บ บัวบาน. (2552, 22 กันยายน). ชาวบ้าน หมู่ 7 ตำบล นาแวง อำเภอลำปาง จังหวัด
นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

คณะกรรมการประชาสัมพันธ์และพิมพ์เอกสารการจัดงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ. (2500).
จังหวัดนครศรีธรรมราช. พระนคร: โรงพิมพ์อุดม.

คล่อง ศรีพัฒน์. (2553, 24 พฤศจิกายน). ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 ต. ควนกลาง อำเภอพิปูน
จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

คล่อง อุปลา (2552, 23 กันยายน). สัมภาษณ์.

ง (นามสมมติ). (2553, 3 มกราคม). สัมภาษณ์.

จ (นามสมมติ). (2553, 16 กรกฎาคม). สัมภาษณ์.

- จรัญ จันทลักษณ์ และผกาพรรณ สกุลมัน. (2543). *วันชนกับคนใต้*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการผลิตกระบือและโค สถาบันสุวรรณวาทกสิกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรัญ หนูทอง. (2542). วัฒนธรรมทางการเมืองของชาวใต้. *วารสารทักษิณคดี*. 5(2), 34-45.
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. (2545). *สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพกับกระทรวงมหาดไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มติชน.
- จันทร์จิรายุ รัชนี, หม่อมหลวง. (2542). *อาณาจักรศรีวิชัยที่ไชยา* (พิมพ์ครั้งที่ 3) (สกล ใส ขันดีรพวงศ์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพรินติ้ง.
- จันทรา มาสสุพงศ์. (2546). การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อหาแนวทางการพัฒนาเขาศูนย์ ตำบลไม้เรียง อำเภอลวง จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.
- _____. (2550). *ประวัติการขุดแร่บนเขาศูนย์ ตำบลไม้เรียง อำเภอลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยการจัดการทางสังคม.
- จาง สุชาพันธุ์. (2552, 23 กันยายน). สัมภาษณ์.
- จำนงค์ แรกพิณิจ. (2540). *แซ่แรงงาน ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชาวบ้านภาคใต้*. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จำเริญ แสงดวงแข. (2543). โลกทรรศน์ชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็ก. *วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ*. 3(1), 33-37.
- จิตร ภูมิศักดิ์. (2535). *ความเป็นมาของคำว่าสยาม ไทย ลาว ขอม และลักษณะทางสังคมของเชื้อชนชาติ*. กรุงเทพฯ: สยาม.
- _____. (2543). *โฉมหน้าศักดินาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- _____. (2547). *สังคมไทยลุ่มน้ำเจ้าพระยาก่อนสมัยศรีอยุธยา*. กรุงเทพฯ: ฟาเดียวกัน.
- จุฬาทิพย์ ภัทราวาท และคณะ. (2549). *แนวทางการพัฒนาเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรประชาชนในพื้นที่จังหวัด*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- จุฬาพร โชติช่วงนิรันดร์. (2527). *ประวัติศาสตร์หมู่บ้าน: บ้านโปโล*. ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ. (2536). *แลได้สี่ทศวรรษ: การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และพัฒนาการทางการเมือง (ในช่วงเวลา 2490-2536)*. ใน *รายงานประกอบการประชุมวิชาการ 10-11 ธันวาคม 2536* (หน้า 28). ชลบุรี: โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน.
- ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. (2525). *แนวคิดทางภูมิศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2529). *บ้านกับเมือง*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.

- _____. (2533). *เศรษฐกิจหมู่บ้านไทยในอดีต*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- _____. (2539). *ลัทธิเศรษฐกิจการเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2541). *ทฤษฎีและแนวคิดเศรษฐกิจชุมชนชาวนา*. กรุงเทพฯ: วิถีธรรม.
- _____. (2547 ก). *ความเป็นมาและสาระสำคัญของแนวคิดวัฒนธรรมชุมชน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน).
- _____. (2547 ข). *วัฒนธรรมไทยกับขบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2548). *แนวทางและวิธีวิจัยสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- _____. (2550). *เศรษฐกิจหมู่บ้านไทยในอดีต (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- _____. (2553). *วัฒนธรรมชุมชนในสังคมสมัยใหม่*. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. เอกสารประกอบการบรรยาย.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และประนุช ทรัพย์สาร (2527). *อุดมการณ์ขบถผู้มีบุญอีสาน ใน พรเพ็ญ อันตรฤกษ์ และ อัจฉราพร กุมทิสัย (บรรณาธิการ), ความเชื่อพระศรีอารีย และ กบฏผู้มีบุญในสังคมไทย (หน้า 33)*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา. (2541). *วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพูนศักดิ์ ธานีกรประดิษฐ์. (2540). *เศรษฐกิจหมู่บ้านภาคใต้ฝั่งตะวันออก ในอดีต*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- ฉัตรบุพา สวัสดิพงษ์. (2522). *การศึกษาเปรียบเทียบรามเกียรติ์ ฉบับลานนาและฉบับภาคใต้*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ช (นามสมมติ). (2552, 20 ตุลาคม). สัมภาษณ์.
- ชลธิรา สัตยาวัฒนา. (2546). *สิทธิชุมชนท้องถิ่นจากจารีตประเพณีสู่สถานการณ์ ปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- ชลิตา บัณฑุวงศ์ และอนุสรณ์ อุณโณ. (2546). *เศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านภาคใต้ตอนบนฝั่งตะวันออก*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิถีธรรม.
- ชวน เพชรแก้ว. (2547). *ชุมชนไม่เรียง: การจัดการแบบพึ่งตนเอง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (สปรช).
- ชวน เพชรแก้ว และปรีชา นุ่นสุข. (2520). *กำแพงเมือง มรดกทางวัฒนธรรมของชาวนคร. สงขลา: มงคลการพิมพ์*.
- ชวลิต อังวิยาธร. (2540). *การแลกเปลี่ยนและการค้าข้าวบริเวณชุมชนรอบทะเลสาบสงขลา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

- ชอบ ดีสวนโคก, สุวิทย์ ชีรสอวดี และสุเมธ แก่นมณี. (2529). *ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจกลุ่มแม่น้ำชี ระหว่าง พ.ศ. 2475-2526: กรณีสามหมื่นบ้านในจังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และขอนแก่น*.
ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ซัชชัย กลุ่มทวีพร. (2534). *สมเด็จพระนเรศวรมหาราชราชานุภาพและประวัติศาสตร์นิพนธ์ไทย สมัยใหม่: การวิเคราะห์เชิงปรัชญา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยวุฒิ พิชะกุล. (2538). *เพดานงเลื้อยขาว ฉบับวันเขียนบางแก้ว อำเภอบางบาล จังหวัดพิจิตร*.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒภาคใต้.
- _____. (2539). *คติความเชื่อและพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ของวัดเขาอี้อ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพิจิตร*. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา.
- _____. (2541). *ประวัติศาสตร์และโบราณคดีเมืองพิจิตรเก่า เขาชัยบุรีฯ*. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี. (2527). *ปรัชญาประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2525). การเมืองของกลุ่มในหมู่บ้านภาคเหนือ: การวิเคราะห์โดยใช้แนวคิด ข่ายทางสังคม. *รัฐศาสตร์สาร*, 9(2), 6.
- ชาย โพธิ์สีดา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ชาติ ศิลปธรรม. (2529). การปกครองมณฑลนครศรีธรรมราชภายใต้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ
ยุคหลังมหารัชมงคลมุนี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- _____. (2539). *ประวัติศาสตร์กิ่งอำเภอช้างกลาง*. ม.ป.ท. เอกสารเขียนเล่ม.
- _____. (2541). *ตำนานเมืองคลองช้าง*. *สารนครศรีธรรมราช*, 28(12), 43-54.
- _____. (2543 ก). *เดือนสิบชาวนอกเขา*. *สารนครศรีธรรมราช*, ฉบับพิเศษ, 18-26.
- _____. (2543 ข). *พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เสด็จพระราชดำเนิน ประพาสนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2458*. บทความทางวิชาการ อันดับที่ 150.
- _____. (2543 ค). *ใบบอกสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนลพบุรีราเมศวร์ถึงเสนาบดีกระทรวงกลาโหม*.
บทความทางวิชาการ อันดับที่ 134.
- _____. (2545). *ขุนโจรสลัด เจ้าคุณเทศา 3 มณฑล*. บทความทางวิชาการ อันดับที่ 214.

- _____. (2547). สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนลพบุรีราเมศวร์ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช
เสด็จประพาสถ้ำหมื่นยมและถ้ำพระในกิ่งอำเภอช้างกลางเมื่อ พ.ศ. 2454 . บทความ
ทางวิชาการ อันดับที่ 248.
- _____. (2549). ประวัติศาสตร์สองฝั่งแม่น้ำคูคควัน. ม.ป.ท.
- _____. (2551 ก). ประวัติชมรมโรงเรียนการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรอำเภอฉวาง
นครศรีธรรมราช. บทความทางวิชาการ อันดับที่ 517.
- _____. (2551 ข). เรื่องอำเภอฉวาง. ม.ป.ท. เอกสารประกอบการบรรยาย.
- _____. (2552, 19 กันยายน). นักประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ตลาดจันดี อำเภอฉวาง
จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.
- ชิน อยู่ดี. (2521). ดินแดนภาคใต้สมัยก่อนประวัติศาสตร์. ใน รายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์
นครศรีธรรมราช (หน้า 6). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุ นครศรีธรรมราช โรงพิมพ์กรุงสยาม
การพิมพ์.
- สุทธิธิ์ ชูชาติ. (2523). วิวัฒนาการเศรษฐกิจหมู่บ้านในภาคเหนือของประเทศไทย พ.ศ. 2394-2475.
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2525). กบฏพญาผาบ (ปราบสงคราม): กบฏชาวในภาคเหนือ. ใน วุฒิชัย มูลศิลป์
และธรรมนิติ์ วราภรณ์ (บรรณาธิการ), กบฏชาวนา (หน้า 34-34). กรุงเทพฯ:
แสงรุ่งการพิมพ์.
- โชติมา จันทน์สุคนธ์. (2536). การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2521-2531.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไชยศรีศิลป์. (2538). สวนยางพารา. ถ่ายสำเนา.
- ณ (นามสมมติ). (2552, 14 เมษายน). สัมภาษณ์.
- ณรงค์ นุ่นทอง. (2519). การปฏิรูปการปกครองมณฑลนครศรีธรรมราชในสมัยพระยาสุมนัยวินิต
เป็นข้าหลวงเทศาภิบาล พ.ศ. 2439-2449. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2526). การเก็บภาษีอากรในมณฑลนครศรีธรรมราช ใน รายงานการสัมมนา
ประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราช ครั้งที่ 2 (หน้า 436). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุ
นครศรีธรรมราช โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์.

- _____. (2528). การปฏิรูปการปกครองเมืองนครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ในสมัยพระยาสุโขม
นัยวินิตเป็นข้าหลวงเทศาภิบาล (พ.ศ. 2439-2449). กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2534 ก). การจัดการปกครองหัวเมืองนครศรีธรรมราชในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์.
ม.ป.ท.
- _____. (2534 ข). ใบบอกพระยาสุโขมณัวินิต เรื่องรายงานราชการมณฑลนครศรีธรรมราช.
ม.ป.ท.
- ณรงค์ บุญสวชวัญ. (2549). นักการเมืองถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช. กรุงเทพฯ:
สถาบันพระปกเกล้า.
- ดนัย ไชยโยธา. (2537). พัฒนาการวิธีการเขียนประวัติศาสตร์กับปรัชญาประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- ดร.ณิ แก้วม่วง. (2526). ฐานะและความสำคัญของเมืองตรัง พ.ศ. 2352-2440. วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดาร์รัตน์ เมตตาริกานนท์ และสมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2529). การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ
การเมือง สังคม และวัฒนธรรมในหมู่บ้านอีสาน: กรณีศึกษาหมู่บ้านนาป่าหนาด.
ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดำเนิน ขาวล้วน. (2552, 12 มกราคม). อดีตผู้จัดการ โรงเรียนพึ่งตนเอง ตำบลจันดี อำเภอนาง
จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.
- _____. (2552, 14 ตุลาคม). อดีตผู้จัดการ โรงเรียนพึ่งตนเอง ตำบลจันดี อำเภอนาง
จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.
- ดำเนิน เลขะกุล. (2521). นครศรีธรรมราชสมัยสุโขทัย (พ.ศ. 1700-2000) ใน รายงานการสัมมนา
ประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราช (หน้า 149). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช
โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์.
- ดำรงธรรม. (2552). พ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์. กรุงเทพฯ: ไทยควอลิตี้บุ๊คส์.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. (2509). เทศาภิบาล อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ
พระยาจินดารักษ์ ณ วัดเทพศิรินทราวาส 10 ตุลาคม 2509. ม.ป.ท.
- ดิเรก พรตตะเสน. (2516). เจ้าคุณท่าโพธิ์ กวีเอกเมืองนครฯยุครัตนโกสินทร์. ม.ป.ท.
- ตรี อมาตยกุล. (2507). เรื่องเมืองนครศรีธรรมราช. พระนคร: โรงพิมพ์เสรีบรรณกิจ.
- ตอม หิคน้อย. (2552, 18 ตุลาคม). ชาวบ้านตำบลนาแว อำเภอนาง จังหวัดนครศรีธรรมราช.
สัมภาษณ์.
- ตามรอยพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์. (2552). สุราษฎร์ธานี: สุวรรณอักษร.

แถมสุข นุ่มนนท์. (2527). *วิจารณ์งานประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทวีป ศรีชาย. (2553, 22 พฤศจิกายน). นายกองคํการบริหารส่วนตำบล นาเชียง อำเภอ จวาง.
จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

ทักษ์ เฉลิมเตียรณ. (2552). *การเมืองระบบพ่อขุนอุปถัมภ์แบบเผด็จการ* (พิมพ์ครั้งที่ 3)
(พรณี ฉัตรพลรักษ์ และคณะ, แปล). กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์.

ที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพ ท่านเจ้าคุณพระรัตนธัชมุนี (ม่วง). (2478). ม.ป.ท.

ที่ระลึกงานฌาปนกิจศพ คุณแม่อมรา ลาโสโรจน์ 12 ธันวาคม 2548. (2548). ม.ป.ท.

เทอร์ตัน, แอน ครู. (2533). บรรดาอำนาจท้องถิ่นกับการแยกตัวทางสังคมในชนบท. ใน *อนัญญา
ภุชกุล (บรรณาธิการ), รัฐกับหมู่บ้านในไทยศึกษา* (หน้า 39). กรุงเทพฯ: สถาบัน
ไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธงชัย วินิจจะกุล. (1994). *Siam Mapped : A History of the Geo-body of a Nation*. Honolulu:
University of Hawaii Press.

ธรรมทาส พานิช. (2534). *ไชยา: ที่ตั้งนครหลวงของอาณาจักรศรีวิชัย*. สุราษฎร์ธานี:
ธรรมทาสมูลนิธิ.

_____. (2542). *พนม ไสเลนทร: ประวัติศาสตร์ไทยก่อนสมัยสุโขทัย*. สุราษฎร์ธานี:
ธรรมทาสมูลนิธิ.

ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ. (2551). ทำไมพระเจ้าหลุยส์ที่ 13 ไม่ทรงส่งน้ำมูก: ปัญหาของประวัติศาสตร์
สังคม?. วันที่ค้นข้อมูล 14 พฤศจิกายน 2553, เข้าถึงได้จาก <http://tu-ellarn.tu.ac.th./2/ก.พ>.

ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2550). *100 ปีการปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ.2440-2540*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.

ธวัช ปุณโณทก. (2531). *ความสำคัญของศิลาจารึกอีสานสมัยไทย-ลาว*. กรุงเทพฯ: คุณพินอักษรกิจ.

ธิดิมา ถาวรรัตน์. (2535). *ค่านิยมชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทยภาคใต้
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512-2534*. ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, วิทยาเขตภาคใต้.

ธีรศักดิ์ ศิริรักษ์. (2553, 23 พฤศจิกายน). นายกองคํการบริการส่วนตำบลกระเปียด. อำเภอ จวาง.
จังหวัด นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

เชียรชัย อิศรเดช. (2542). *นัยทางสังคมของพิธีโนราลงครู: กรณีศึกษานบ้านบ่อแดง*. วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขามนุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

น (นามสมมติ). (2552, 14 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

_____. (2553, 20 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์.

_____. (2553, 22 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์.

นงคราญ ศรีชาย. (2544). *ตามรอยศรีวิชัย: ศึกษาเชิงวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ศรีวิชัย*. กรุงเทพฯ: มติชน.

น้อม จะนู. (2552, 14 เมษายน). สัมภาษณ์.

น้อม อุปรมย์. (2521). *นครศรีธรรมราชสมัยกรุงศรีอยุธยา*. ม.ป.ท.

_____. (2525). *ภัทรานุสรณ์ การบำเพ็ญกุศลศพ นางภัทรา อุปรมย์ 2 เมษายน 2525 ณ สุสานคริสเตียน*. ม.ป.ท.

นันทา แก้วสุวรรณ. (2537). *พัฒนาการของการผลิตและค้าขายพาราในภาคใต้ของไทย พ.ศ. 2588-2516*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นาตองก์ ภูวณย์. (2548). *การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-8 (พ.ศ. 2504-2544)*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

นายหนั่งตะลุงขาวนอก. (2552, 20 ตุลาคม). *ชาวตำบลสวนขัน อำเภอนาง จังหวัด นครศรีธรรมราช*. สัมภาษณ์.

นำตก 357 *อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (2554). วันที่ค้นข้อมูล 14 มีนาคม 2554, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaisurat.com/bannasan-357.htm>

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2527 ก). *ข้อคิดเกี่ยวกับวิชาประวัติศาสตร์*. ใน *ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี (บรรณาธิการ), ปรัชญาประวัติศาสตร์* (หน้า 223). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2527 ข). *ประวัติศาสตร์และวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์*. ใน *ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี (บรรณาธิการ), ปรัชญาประวัติศาสตร์* (หน้า 216-225). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2528). *คติเกี่ยวกับรัฐของประชาชนไทยจากวรรณกรรมปักษ์ใต้: ประวัติศาสตร์ นครศรีธรรมราชจากภาษาและวรรณกรรม*. ใน *รายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์ นครศรีธรรมราช ครั้งที่ 3 วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช 14-18 สิงหาคม 2526* (หน้า 45-50). นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.

_____. (2530). *คาบสมุทรไทยในราชอาณาจักรสยาม: ตัวตนของประวัติศาสตร์ภาคใต้ สมัยอยุธยาถึงต้นรัตนโกสินทร์*. ใน *ขงยุทธ ชูแว่น (บรรณาธิการ), นครศรีธรรมราช*

- ในราชอาณาจักรอยุธยา (หน้า 65-106). กรุงเทพฯ: นาค.
- _____. (2531). การศึกษาเพื่อฟื้นฟูสุขภาพของชุมชน ใน เสรี พงศ์พิส (บรรณาธิการ), *ทิศทางหมู่บ้านไทย* (หน้า 25). กรุงเทพฯ: หมู่บ้าน.
- _____. (2535). *รัฐธรรมนูญฉบับวัฒนธรรมไทย ชาตไทย เมืองไทย แบบเรียนและอนุสาวรีย์*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- _____. (2538). *ชาตไทย เมืองไทย แบบเรียนและอนุสาวรีย์*. กรุงเทพฯ: งานดี.
- _____. (2550). *การเมืองไทยสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มติชน.
- นิพัทธ์ เฟื่องแก้ว. (2544). 12 เดือน ของชาวภาคใต้. *วารสารเมืองโบราณ*, 27(3), 108-116.
- นฤมล วัฒนพานิช. (2534). *ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์*. อุตรดิตถ์: ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์.
- นฤมล หิณชิระนันท์. (2543). *ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในภาคใต้: สถานภาพการศึกษาพลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากรสถานการณ์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.).
- บ (นามสมมติ). (2553, 30 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์.
- บงกชรัตน์ เตชะไตรศักดิ์. (2525). *ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บนเส้นทางภูบรรทัด: *ตำนานการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธของประชาชน พัทลุง- ตรัง- พัทลุง*. (2544). กรุงเทพฯ: อาร์ตกราฟิก.
- บริบาลบุรีภัณฑ์, หลวง. (2481). *บันทึกเรื่องเมืองไชยาเก่า*. พระนคร: โรงพิมพ์ท่าพระจันทร์.
- บันทึกหลวงตาอ๋ม วุฒิพงษ์*. (ม.ป.ป.). เอกสารฉบับลายมือ.
- บันทึกหลวงตาอ๋ม วุฒิพงษ์ ฉบับที่ 2*. (2552). เอกสารฉบับลายมือ.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. (2498). *30 ชาตในเชียงราย*. พระนคร: โรงพิมพ์รับพิมพ์.
- บุญเพรง บ้านบางพูน. (2527). *ศรัทธาพลังชุมชน: ข้อคิดและประสบการณ์ในงานพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการ สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา
- บุษยมาส วชิรมน. (2553, 23 พฤศจิกายน). *ทันตแพทย์ ร้านทำฟันตลาดฉวาง อำเภอดง* จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.
- บุษราคัม พุทธชาด. (2537). *ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเพลงกล่อมเด็กของชาวบ้านกิ่งอำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา*. ปรินิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้.

เบญจา ยอดคำเนิน-แอ็ดติง, บุปผา ศิริรัศมี และวาที นุญชะลัภัย, (บรรณาธิการ). (2551).

การศึกษาเชิงคุณภาพ: เทคนิคการวิจัยภาคสนาม (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย
ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

เบญจา ยอดคำเนิน-แอ็ดติง และกาญจนา ตั้งชลทิพย์. (2552). การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ:

การจัดการข้อมูล การตีความ และการหาความหมาย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยประชากร
และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

ปก แก้วกาญจน์. (2530). ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวิถีชีวิตชุมชนชาวนาจากผลกระทบของระบบ

การผลิตเพื่อขายในช่วง 2 ทศวรรษ (พ.ศ. 2510-2520): กรณีศึกษาบ้านเขาเจ็ยก อ.เมือง
จ.พัทลุง. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

_____. (2534). การสร้างทางรถไฟสายใต้กับผลกระทบทางเศรษฐกิจและการเมือง

ตั้งแต่ พ.ศ. 2452 ถึงปัจจุบัน: ศึกษากรณีอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา. สงขลา:

สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แบ่งท้องที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา ตั้งเป็น

กิ่งอำเภอพิปูน (2515, 29 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 2187.

ประทีป ชุมพล. (2546 ก). พินิจวรรณกรรมภาคใต้. กรุงเทพฯ: น้าฝน.

_____. (2546 ข). วิเคราะห์ปัญหาในประวัติศาสตร์จากตำนาน: ศึกษากรณีตำนานเมืองและ

ตำนานพระบรมธาตุนครศรีธรรมราช ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ
(หน้า 11). กรุงเทพฯ: โรงแรมรอยัลริเวอร์.

ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์. (2523). ความพหุรงค์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา

ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

_____. (2544). วิถีชีวิตชาวใต้ ประเพณีและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

_____. (2545). ประวัติศาสตร์อารยธรรมภาคใต้: แหล่งประวัติศาสตร์และโบราณคดี

ที่สำคัญในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

ประนุช ทรัพย์สาร. (2524). วิวัฒนาการเศรษฐกิจหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ

ประเทศไทย พ.ศ. 2394-2475. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์,

บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

ประพันธ์ เรืองณรงค์. (2543). ข้าวย่ำคำได้. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

ประมาณ เทพสงเคราะห์. (2539). ภูมิศาสตร์ภาคใต้: ภูมิรัฐศาสตร์กับการศึกษาภาคสนามทาง

ภูมิศาสตร์ท้องถิ่น. สงขลา: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

_____. (2541). ภูมิศาสตร์ภาคใต้: ภูมิรัฐศาสตร์กับการศึกษาภาคสนามทางภูมิศาสตร์ท้องถิ่น.

สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ประยงค์ ธรรงค์. (2544). *รวมความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดของชุมชนไม้เรียง*. กรุงเทพฯ:

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน).

ประยงค์ ธรรงค์. (2552 ก). *คุณค่าแห่งชีวิตที่ลิขิตเอง*. เอกสารฉบับลายมือ.

_____. (2552 ข). *แนวคิดที่ฝากไว้ให้คนรุ่นหลัง*. เอกสารฉบับลายมือ.

_____. (2552 ค). *บันทึกกระบวนการเรียนรู้*. เอกสารฉบับลายมือ.

_____. (2552, 22 ตุลาคม). *เจ้าของรางวัลแมกไซไซ ปี พ.ศ. 2545 ตำบลไม้เรียง*

อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา. สัมภาษณ์.

_____. (2552, 24 ตุลาคม). *เจ้าของรางวัลแมกไซไซ ปี พ.ศ. 2545 ตำบลไม้เรียง*

อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา. สัมภาษณ์.

_____. (2553, 22 พฤศจิกายน). *เจ้าของรางวัลแมกไซไซ ปี พ.ศ. 2545 ตำบลไม้เรียง*

อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา. สัมภาษณ์.

_____. (2554, 16 กรกฎาคม). *เจ้าของรางวัลแมกไซไซ ปี พ.ศ. 2545 ตำบลไม้เรียง*

อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา. สัมภาษณ์.

ประยุทธ์ ปรัชกรณ์. (2522). *การพัฒนาการปกครองท้องถิ่นของไทยระหว่าง พ.ศ. 2475-2500*.

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ประวัติศาสตร์ไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดนครราชสีมา. (2527). กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น: ความเป็นมาของอำเภอสำคัญ ในประวัติศาสตร์ภาคใต้. (2542) กรุงเทพฯ:

กระทรวงมหาดไทย.

ประวัติหลวงปู่กลาย คงสุวรรณ โณ. (2519). ม.ป.ท.

ประวิง ไชยเทพ. (2553, 14 กรกฎาคม). *ชาวบ้าน ตำบลนาแวง อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา*.

สัมภาษณ์.

_____. (2553, 15 กรกฎาคม). *ชาวบ้าน ตำบลนาแวง อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา*.

สัมภาษณ์.

ประเสริฐ วิทยารัฐ. (2518). *แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภูมิศาสตร์ในปัจจุบัน*. ใน *รายงานการสัมมนา*

ภูมิศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 1. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 21-27 ธันวาคม

2518 (หน้า 385). กรุงเทพฯ: คณะกรรมการภูมิศาสตร์แห่งชาติ สภาวิจัยแห่งชาติ.

- ปราณี ขวัญแก้ว. (2517). *วรรณคดีชาวบ้านจาก “บุดคำ” ตำบลร่อนพิบูลย์*. ปรินิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปรีชา นุ่นสุข. (2527). *ร่องรอยชุมชนโบราณของพราหมณ์ในนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2540). *ประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราช*. นครศรีธรรมราช: สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- _____. (2543). *ประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราช: พัฒนาการของรัฐบนคาบสมุทรไทยในพุทธ
ศตวรรษที่ 11-19*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา พิณทอง. (2528). *ไภยนิตโบราณอีสาน*. อุบลราชธานี: ศรีธรรม.
- ปรีชา เหลาเลิศ. (2554, 8 กรกฎาคม). ชาวอำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ เข้ามาทำงานในชุมชนฯ
ช่วง พ.ศ. 2538-2531). สัมภาษณ์.
- ปาริชาติ เรืองวิเศษ. (2537). *นครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: สารคดี.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2546). *อัตลักษณ์ชาติพันธุ์และความเป็นชายขอบ*. กรุงเทพฯ:
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- ปิยะนัทร ปิตะวรรณ. (2526). *ระบบไพร่ในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์.
- เปรมินทร์ คาระวี. (2539). *คำยืมภาษาเขมรในภาษาไทยถิ่นใต้*. อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต,
สาขาภาษาศาสตร์, คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และเบเกอร์, คริส. (2546). *เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ*
(พิมพ์ครั้งที่ 3) (ปรับปรุงเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ :ซิลค์เวอร์ม.
- พนิดา เอี่ยมสุวรรณ. (2542). *ความสำคัญทางเศรษฐกิจของเมืองนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2325 ถึง
2439*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรพิไล เลิศวิชา. (2532). *คีรีวง : จากไพร่หนีนายถึงธนาคารแห่งขุนเขา*. กรุงเทพฯ: หมู่บ้าน.
- _____. (2546). *พลวัตเศรษฐกิจชุมชนลุ่มน้ำโขง*. กรุงเทพฯ: รายงานการวิจัยสำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- พรพิไล เลิศวิชา และอรุณรัตน์ วิเชียรเขียว. (2545). *ชุมชนหมู่บ้านลุ่มน้ำขาน: โครงการวิจัยพลวัต
เศรษฐกิจชุมชน 3 ลุ่มน้ำในประเทศไทย พ.ศ. 2543-2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน

สนับสนุนการวิจัย.

พรรณงาม เก้าธรรมสาร. (2519). การปกครองหัวเมืองภาคใต้ทั้ง 7 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณี อวนสกุล. (2521). กิจการเหมืองแร่ดีบุกกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระประจวบ วงศ์สวัสดิ์ (2553, 20 เมษายน). เจ้าอาวาสวัดทุ่งนาใหม่. ตำบลยางค้อม อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

_____. (2553, 17 กรกฎาคม). เจ้าอาวาสวัดทุ่งนาใหม่. ตำบลยางค้อม อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

พระราชกฤษฎีกาตั้งอำเภอเลาขวัญ อำเภอคำม่วง อำเภอพิปูน อำเภอศรีเทพ อำเภอนาแห้ว อำเภอสังขาม อำเภอควนกาหลง อำเภอกำบางระจัน อำเภอบ้านตาขุน และอำเภอกุดจับ พ.ศ. 2519. (2519, 8 กันยายน) ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 31.

พระราชประวัติและพระราชนิพนธ์ เจ้าฟ้าธรรมมาธิเบศ. (2552). กรุงเทพฯ: บุรพาสาส์น.

พระราชพุทธิรังสี (พระครูพิบูลนวเขต). (2552, 15 ตุลาคม). เจ้าอาวาสวัดธาตุน้อย อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

_____. (2553, 20 เมษายน). เจ้าอาวาสวัดธาตุน้อย อำเภอ ช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

_____. (2553, 10 ตุลาคม). เจ้าอาวาสวัดธาตุน้อย อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

พวงทิพย์ เกียรติสกุล. (2534). บทบาทของชาวจีนและชาวตะวันตกต่อกิจการเหมืองแร่ดีบุกของมณฑลภูเก็ต ตั้งแต่ต้นพุทธศตวรรษที่ 25- 2474. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2547). กองทัพญี่ปุ่นกับทางรถไฟสายใต้สมัยสงครามมหาเอเชียบูรพาระหว่าง พ.ศ. 2584-2488. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พอลดา แก่นแก้ว. (2527). ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนปากพนัง พ.ศ. 2439-2525. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พ่อค้าตลาดฉวาง. (2553, 24 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์.

พัฒนา กิตติอาษา. (2546). *ท้องถิ่นนิยม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

พิชิต พิทักษ์. (2540). *ท้องถิ่น การรับรู้ของชนชั้นนำไทยช่วงสมัยปฏิรูปการปกครอง พ.ศ. 2435*.

วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิทยา บุษรรัตน์. (ม.ป.ป.). *สถานภาพและบทบาทไทยศึกษาภาคใต้: อดีต ปัจจุบัน อนาคต*.

สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

_____. (2542). *ทรงสนะทางการเมืองการปกครองของชาวใต้จากวรรณกรรมหนังตะลุง*.

วารสารทักษิณคดี, 5(2), 46-59.

พิมาน แจ่มจรัส. (2545). *แคน สังคีต: แปรมิติแห่งชีวิตและความพ่ายแพ้*. กรุงเทพฯ:

แสงพระอาทิตย์.

พิสมัย นันทแสง. (2536). *ระบบเทศบาลกับผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจมณฑล*

นครศรีธรรมราช พ.ศ. 2439-2476. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิษณุ อรรถภิญญ์. (2550). *กิติคุณถึงเมืองนคร*. กรุงเทพฯ: รุ่งอรุณการพิมพ์.

ไพบุลย์ สัจวัฒน์. (2552, 19 กันยายน). *ชาวบ้าน ตำบลไม้เรียง อำเภอนาง จัหวัดนครศรีธรรมราช*.

สัมภาษณ์.

_____. (2553, 20 เมษายน). *ชาวบ้าน ตำบลไม้เรียง อำเภอนาง จัหวัดนครศรีธรรมราช*.

สัมภาษณ์.

ภักดี ฤกษ์ตุลา. (2553, 15 เมษายน). สัมภาษณ์.

ภักทิยา ยิมเรวัต. (2544). *ประวัติศาสตร์สิบสองจุไทย*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.

ภารดี มหาจันทร์. (2518). *การปฏิรูปการทหารในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว*.

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

_____. (2526 ก). *ประวัติศาสตร์การปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน์.

_____. (2526 ข). *ประวัติศาสตร์ไทยสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน์.

_____. (2527). *รัตน โกสินทร์ยุคปรับปรุงประเทศ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ภิญโญ จิตต์ธรรม. (2509). *เพลงพื้นเมืองภาคใต้: เพลงร้องเรือ หรือเพลงกล่อมเด็ก*. สงขลา:

โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูสงขลา.

ภูมิลักษณ์ประเทศไทย. (2534). กรุงเทพฯ: ต้นสุทธาการพิมพ์.

ภูวดล ทรงประเสริฐ. (2529). *วิวัฒนาการของนายทุนจีนในนครศรีธรรมราช ประวัติศาสตร์และโบราณคดีนครศรีธรรมราช ชุดที่ 4*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.

ม (นามสมมติ). (2553, 19 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์.

มนูญ ลีไพบูลย์. (2553, 24 พฤศจิกายน). เจ้าของโรงเรียนฉวางสงเคราะห์ ตลาดฉวาง อำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

มลิวรรณ รักษ์วงศ์. (2543). *กำเนิดและพัฒนาการของเมืองหาดใหญ่ พ.ศ. 2458-2484*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2552). วันที่ค้นข้อมูล 16 กุมภาพันธ์ 2554, เข้าถึงได้จาก

http://vonnt15.blogspot.com/2009/09/blog_post_26.html

มานะ ขุนวิชัย. (2546). *ชุมชนแออัดริมทะเลสาบสงขลา พ.ศ. 2437-2465*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มานิต วัลลิโกดม. (2509). *เมืองอุทง ในโบราณวิทยาเรื่องเมืองอุทง*. พระนคร: กรมศิลปากร.

_____. (2521). *สุวรรณภูมิอยู่ที่ไหน*. กรุงเทพฯ: การเวก.

มูลนิธิขุนพิบูลย์ประมประคิษฐ์. (ม.ป.ป.). *โครงการก่อสร้างอนุสาวรีย์ ขุนพิบูลย์ประมประคิษฐ์ (บ้านเมือง จงจิต)*. ม.ป.ท.

ขงยุทธ ชูแว่น. (2529 ก). *การดำรงอยู่ของวิถีการผลิตแบบ “ไร่เลื่อนลอย” ในหมู่บ้านบริเวณเชิงภูเขาบรรทัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง (พ.ศ.2518-2529)*. ม.ป.ท.

_____. (2529 ข). *พัฒนาการของชุมชนรอบทะเลสาบสงขลาตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 ถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

_____. (2532). *การดำรงอยู่ของวิถีการผลิตแบบ “ไร่เลื่อนลอย” ในหมู่บ้านเชิงภูเขาบรรทัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง (พ.ศ. 2518-2529)*. ม.ป.ท.

_____. (2550). *คาบสมุทรไทยในราชอาณาจักรสยาม: ศักดิ์ของประวัติศาสตร์ภาคใต้สมัยอยุธยาถึงต้นรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: นาค.

_____. (2551). *ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.).

ขรรยง จิระนคร และรัตนพร เศรษฐกุล. (2544). *ประวัติศาสตร์สิบสองปีนา*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิทยทรรศน์.

- ยศ สันตสมบัติ. (2539). *ท่าเกวียน: บทวิเคราะห์ว่าด้วยการปรับตัวของชุมชนชาวนาไทยท่ามกลางการปิดล้อมของวัฒนธรรมอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: กบไฟ.
- _____. (2546). *พลวัตและความยืดหยุ่นของสังคมชาวนา: เศรษฐกิจชุมชนภาคเหนือและการปรับกระบวนการทัศน์ว่าด้วยชุมชนในประเทศโลกที่สาม*. กรุงเทพฯ: โครงการเศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านไทย.
- _____. (2551). *อำนาจ พื้นที่ และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์: การเมืองวัฒนธรรมของรัฐบาลในสังคมไทย เล่ม 1 และ 2*. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- ร (นามสมมติ). (2553, 10 ตุลาคม). สัมภาษณ์.
- _____. (2553, 13 ตุลาคม). สัมภาษณ์.
- รณี เลิศเลื่อมใส. (2544). *ฟ้า-ขวัญ-เมือง จักรวาลทัศน์ดั้งเดิมของไทย: ศึกษาจากคัมภีร์โบราณไทอาหม*. กรุงเทพฯ: โครงการวิถีทรรศน์.
- รัชดา เสพมงคลเลิศ. (2539). *จินตภาพในนิทานประโลมโลกท้องถิ่นภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัชันต์ ไชยสุวรรณ. (2547). *สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาคใต้ พ.ศ. 2515-2535*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตน์ ยืนนาน และคณะ. (2524). *การศึกษาวิเคราะห์ความเกี่ยวเนื่องระหว่างศิลปวัฒนธรรมของไชยาและศรีวิชัย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2506). *ความหนาแน่นประชากร พ.ศ. 2503*. กรุงเทพฯ: กรมแผนที่ทหาร.
- _____. (2520). *อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- _____. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รายงานความเสียหายจากวาทภัย. (2505 ก, 5 พฤศจิกายน). *เสียงราษฎร์*, หน้า 2.
- _____. (2505 ข, 5 พฤศจิกายน). *เสียงราษฎร์*, หน้า 6.
- รายงานจัดการศึกษาและพระศาสนากับกวีนิพนธ์ของท่านเจ้าคุณพระรัตนธัชมุนี. (2478). ม.ป.ท.
- เรวัตร ปรีชาวัย. (2549). *แรงจูงใจการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลข้างกลาง ตำบลข้างกลาง กิ่งอำเภอข้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. นครศรีธรรมราช: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ล้อม เพ็งแก้ว. (2524). *นิราศเขาลูกช้างสำนวนนายด้วน พ.ศ. 2429*. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู.

เลิศชาย ศิริชัย. (2546). *สิทธิชุมชนท้องถิ่นภาคใต้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

ว (นามสมมติ). (2553, 9 มิถุนายน). สัมภาษณ์.

_____. (2553, 20 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

วชิราภรณ์ ชนะศรี. (2544). *วิเคราะห์จริยธรรมที่ปรากฏในหนังสือของหนังสือ อรมุต*.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วนิดา ตรงยางกูร. (2519). *ประวัติศาสตร์นิพนธ์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วรรณดี สรรพจิต. (ม.ป.ป.). *เอกสารท้องถิ่นเรื่องพ่อท่านผุด*. ม.ป.ท.

_____. (2546). *เพลงยาวชาวบ้าน: กวีเอี้ยด*. นครศรีธรรมราช: ชมรมผู้สูงอายุ

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช อำเภอนาวัง.

วรรณดี คงพูน. (2553, 20 เมษายน). ชาวตำบลหัวปริก อำเภอนาวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช.

สัมภาษณ์.

วชิราภรณ์ พัฒนศิริ. (2540). *วิเคราะห์วรรณกรรมประเภทนิทานประโลมโลกของจังหวัด*

สุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกถัณณ์และภูมิปัญญา จังหวัดนครศรีธรรมราช. (2544).

กรุงเทพฯ: คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการ
อำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

วัน ศรีเปารยะ. (2553, 8 มิถุนายน). อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช

อดีตศึกษาธิการอำเภอนาวังและอำเภอกุ่งใหญ่ จังหวัด นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

วันทนิษฐ์ ศรีรัฐ, ชัยนิ วายลี และพจนีย์ ทรรพสุทธิ. (2526). *ภูมิศาสตร์ประเทศไทย*. กรุงเทพฯ:

ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิชัย เทียมน้อย. (2520). *ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: อักษรวัฒนา.

วิเชียร ณ นคร. (2521). *ตำนานเมืองนครศรีธรรมราช และตำนานพระธาตุเมืองนครศรีธรรมราช*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.

วิเชียร ณ นคร. (2532). *การศึกษานิทานพื้นบ้านในจังหวัดนครศรีธรรมราช* (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.

วิทย์ วิศทเวทย์. (2543). *ปรัชญาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

วิมล คำศรี. (2538). การศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมมุขปาฐะกับวิถีชีวิต
ชาวนครศรีธรรมราช. *สารนครศรีธรรมราช*, 25(5), 85-89.

วิมล คำศรี และไพรินทร์ รุยแก้ว. (2544). *วัฒนธรรมข้าวและพลังอำนาจชุมชนรอบทะเลสาบ
สงขลา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

วีระเทพ ศรีมงคล. (2530). *การจัดเก็บภาษีอากรในล้านนา พ.ศ. 2427-2445*. วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วุฒิชัย มูลศิลป์. (2525). *กบฏฮ้ายสาเกียดโง้ง: วิเคราะห์จากเอกสารพื้นเวียง*. กรุงเทพฯ:
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

ศรีศักร วัลลิโภดม. (2531). *ความหมายของพระบรมธาตุในอารยธรรมสยามประเทศ*. กรุงเทพฯ:
เมืองโบราณ.

_____. (2543). *ทัศนะนอกรีต ภูมิศาสตร์-ภูมิทัศน์ ตั้งบ้านแปงเมือง*. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

_____. (2544). *พัฒนาการทางสังคม-วัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.

_____. (2546). *อุ่อรยะธรรมแหลมทองคาบสมุทรไทย*. กรุงเทพฯ: มติชน.

ศรีสุพร ช่วงสกุล. (2547). *ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองสงขลา พ.ศ. 2358-2472*. วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพงศ์ แก้วสินธุ์. (2553, 17 กรกฎาคม). อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเจริญมิตรพาณิชย์การ ตลาดทานพอ
ตำบลไม้เรียง อำเภอนาวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

_____. (2554, 16 กรกฎาคม). อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเจริญมิตรพาณิชย์การ ตลาดทานพอ
ตำบลไม้เรียง อำเภอนาวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช. (2535). *เอกสารประกอบ
การสัมมนาการวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ ครั้งที่ 1*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.

ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้. (ม.ป.ป.). *เอกสารหัวเมืองปักษ์ใต้*. สงขลา:
โรงพิมพ์เมืองสงขลา.

ส (นามสมมติ). (2553, 19 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์.

ส. 508. (2542). การก่อตั้งกองทัพสุราษฎร์ธานี. ใน *ไฟลามทุ่ง* (หน้า 18-19). ม.ป.ท.

_____. (2542). การก่อตั้งกองทัพสุราษฎร์ธานี. ใน *ไฟลามทุ่ง* (หน้า 20). ม.ป.ท.

ส. สมพร. (2542). บ้านช่องช้าง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน *ไฟลามทุ่ง ฉบับอนุสรณ์สถานวีรชน*
(หน้า 147-148). ม.ป.ท.

ส. หาญศักดิ์. (2542). *เล่าเรื่องพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย*. ใน *ไฟลามทุ่ง* (หน้า 1-17). ม.ป.ท.

สงบ ส่องเมือง. (2518). *ความสัมพันธ์ระหว่างราชานิกับหัวเมืองนครศรีธรรมราชในสมัยกรุงธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตอนต้น*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

_____. (2532 ก). *ท้องถิ่นนิยมกับปัญหาการรวมชาติสมัยรัชกาลที่ 5 และผลกระทบที่มีต่อปัญหาการเมืองการปกครองปัจจุบัน: ศึกษากรณีภาคใต้*. สงขลา: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

_____. (2532 ข). *วิวัฒนาการการเขียนประวัติศาสตร์ภาคใต้*. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

_____. (2534). *การเขียนตำราประวัติศาสตร์ภาคใต้*. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

_____. (2546). *เศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านภาคใต้ในรอบห้าทศวรรษที่ผ่านมา*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจิตรศิลป์.

สงวน วงศ์สวัสดิ์. (2553, 3 มกราคม). อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ 8 ตำบลนาแว อำเภอนาง จังหัด นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

_____. (2553, 20 เมษายน). อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ 8 ตำบลนาแว อำเภอนาง จังหัด นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

_____. (2552, 20 ตุลาคม). อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ 8 ตำบลนาแว อำเภอนาง จังหัด นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

สงวน โชติสุขรัตน์. (2512). *ไทยยวน คนเมือง*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สจ๊วต ร็อบสัน. (2541). *อาณาจักรศรีวิชัยกับประวัติศาสตร์ภาคใต้ของประเทศไทย*. วารสารสงขลานครินทร์, 1(2), 225-237.

สแตนเดจ, ทอม. (2551). *ประวัติศาสตร์โลกใน 6 แก้ว* (คุณากร วาณิชยวิรุฬห์, แปล). กรุงเทพฯ: มติชน.

สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2540). *ที่ทรงสนับวัฒนธรรม: รวมบทความทางวิชาการวัฒนธรรมศึกษา*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สถาบันราชภัฏในภาคใต้. (2540). *วรรณกรรมท้องถิ่นในภาคใต้*. สงขลา: สำนักงานศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสงขลา.

สถิต ทองละเอียด. (2554, 8 กรกฎาคม). ชาวอำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ เข้ามาทำงานในชุมชน สัมภาษณ์.

- สถิตย์ นิยมญาติ. (2537). *วัฒนธรรมผู้สูงอายุในเขตชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณีของชาวนาในภาคใต้ของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2541). *ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางด้านการทำนาของเกษตรกรยุคใหม่: ศึกษาเฉพาะกรณีของชาวนาในภาคใต้ของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมเกียรติ วันทะนะ. (2530). *พุทธรัฐปริทรรศน์: กรอบการวิเคราะห์อำนาจดั้งเดิมในสังคมไทยสยาม*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมคิด รัตนพันธ์. (2544). *วิถีชีวิตชาวบ้านแถบลุ่มน้ำพุมดวงหลังการสร้างเขื่อนรัชชประภา*. สุราษฎร์ธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สมเจตนา มูณี. (2537). วัฒนธรรมโจรที่ปรากฏในท้องถิ่นภาคใต้. *วารสารทักษิณคดี*, 4(1), 14-29.
- สมโชติ อ๋องสกุล. (2521). *การปฏิรูปการปกครองมณฑลปิดตำบับ พ.ศ. 2449-2475*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมทรง นุ่มนวล. (2537). *บทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่าง พ.ศ. 2512-2535*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2547). *การเปลี่ยนแปลงของชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านหลักช้าง*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- _____. (2548). *บ้านหลักช้าง: สภาพความเปลี่ยนแปลงของชุมชน*. *สารนครศรีธรรมราช*, 35(3), 54-66.
- สมบูรณ์ บ้างสกุล. (2553, 17 กรกฎาคม). ชาวพิปูน. สัมภาษณ์.
- สมบูรณ์ มะศรี. (2553, 20 พฤศจิกายน). ชาวไม้เรียง-ตลาดทานพอ อำเภอนาวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.
- สมบูรณ์ ศิริรักษ์. (2553, 19 พฤศจิกายน). ประธานสภาวัฒนธรรม อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.
- สมปราชญ์ อัมมะพันธ์. (2548). *กีฬาพื้นเมืองภาคใต้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์. (2544). *ประวัติศาสตร์ไทใหญ่*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- สมพงษ์ (นามสมมติ). (2552, 13 ตุลาคม). สัมภาษณ์.
- สมศักดิ์ ชูโต. (2527). ประวัติศาสตร์ ใน ชาญวิทย์ เกษตรศิริและสุชาติ สวัสดิ์ศรี (บรรณาธิการ), *ปรัชญาประวัติศาสตร์* (หน้า 11-24). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สมาน โฉ๊ะเหม. (2530). *วรรณกรรมโลนิติฉบับเมืองเพชรบุรี*. ม.ป.ท.

สวาท เสนาณรงค์. (2526). *ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

สวาท เสนาณรงค์ และน้อม งามนิสัย. (2538). *ไทยแอตลาส* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

สหายช่วง และ บัญชร ชวาลศิลป์. (2540). *กระดูกเข้าบัว* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บ้านหนังสือ.

สหายสยาม. (2553, 12 กันยายน). สัมภาษณ์.

_____. (2553, 30 กันยายน). สัมภาษณ์.

สะอาด ขมะสุนทร, พ.อ. (2524). *เมื่อญี่ปุ่นบุกเมืองนคร*. กรุงเทพฯ: เรื่องศิลป์.

สายใจ ตระกูลสันติ. (2549). การเด็จพระราชดำเนินจังหวัดนครศรีธรรมราชครั้งที่ 11.

สารนครศรีธรรมราช, 36(8), 25-27.

สายพิน แก้วงามประเสริฐ. (2538). *การเมืองในอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี*. กรุงเทพฯ: มติชน.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 1. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 3. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 4. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 5. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 8. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 11. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 13. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย
ธนาคารไทยพาณิชย์.

สารูป ฤทธิ์ชู และสุณีย์ ทองไชร์. (2543). *ตามรอยช้างแลได้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว.).

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2553). *โครงการยววิจัย กระบวนการก่อนและหลังภูเขา*

ถล่มของโรงเรียนชุมชนวัดกะทูนเหนือมิตรภาพที่ 2. วันที่ค้นข้อมูล 14 ตุลาคม 2554,

เข้าถึงได้จาก http://www.ysl-history.com/Research_download/3Research.../N8.doc

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2549). *แนวทางการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรม*.

กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรมและคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวนครศรีธรรมราช. (2529). *นครศรีธรรมราช 30*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ดี.แอล.เอส.

สิดา สอนศรี. (2523). *วรรณกรรมพื้นเมืองภาคใต้*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สืบทพงศ์ ธรรมชาติ. (2539). *วิถีชีวิตชาวไทยภาคใต้จากเพลงกล่อมเด็ก อำเภอเขาชัยสน*

จังหวัดพัทลุง. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สืบทพงศ์ พรหมบุญ. (2527). *ปรัชญาประวัติศาสตร์*. ใน *ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี*

(บรรณาธิการ), *ปรัชญาประวัติศาสตร์* (หน้า 76-82). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุทธิพงษ์ แก้วสุข. (2545). *ศึกษาประเพณีสวดบ้านของชาวบ้านจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สุเทพ เชาวลิต. (2528). *บ้านกุดนางอาย*. ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุเทพ สุนทรเกสัช. (2548). *มานุษยวิทยากับประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สารคดี.

สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (ม.ป.ป.). *โครงการแผนที่ภูมิทัศน์ภาคใต้: ฐานเศรษฐกิจและทุนวัฒนธรรม*.

นครศรีธรรมราช: สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

_____. (2512). *คติชาวบ้านปากใต้*. กรุงเทพฯ: ก้าวหน้า.

_____. (2524). *วิเคราะห์สาระเพลงกล่อมเด็กภาคใต้*. สงขลา: โครงการฝ่ายวิจัยสถาบัน

ทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

_____. (2543 ก). *กะเทาะสนิมกริช: แลวิถีชีวิตชาวใต้ตอนล่าง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน

สนับสนุนการวิจัย (สกว).

_____. (2543 ข). *โครงสร้างและพลวัตวัฒนธรรมภาคใต้กับการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน

กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).

_____. (2546). *เปิดปณดขาวสาวดูผู้หลวง: มองผ่านวรรณกรรมเรื่องพระปรมัตถ์คำกาพย์*.

กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).

_____. (2547). *วรรณกรรมทักษิณ: วรรณกรรมพื้นนิจ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน

สนับสนุนการวิจัย (สกว).

สุทธิพงษ์ พงศ์ไพบูลย์, ดิลก วุฒิพาณิชย์ และประสิทธิ์ ชินการณ. (2544). *จินตทัศน์: วิถีและพลัง*.

กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

สุพจน์ ประภาพันธุ์บุตร. (2552, 20 ตุลาคม). อดีตครูใหญ่โรงเรียนฉวาง อำเภ ฉวาง
จังหวัด นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

สุภัทร สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง. (2530). *ประวัติศาสตร์ตระกูลสุตตัน*. กรุงเทพฯ:
อมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป.

สุภางค์ จันทวานิช. (2537). วิธีการเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อ
พัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2). ใน อุทัย ดุลยเกษม (บรรณาธิการ), *คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อ
งานพัฒนา*. (หน้า 91) ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุภาภรณ์ ตันศัลลักษ์. (2519). *บทบาทของเจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ที่มีต่อรัฐบาลกลาง
และหัวเมืองภาคใต้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยและพระบาทสมเด็จพระ
พระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมาลย์ โทมัส. (2529). *ประวัติศาสตร์หมู่บ้าน: หมู่บ้านภาคใต้ระยะที่ 2*. กรุงเทพฯ:
สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรัชย์ แซ่ด่าน. (2541). *นักโทษประหารคนที่ 310*. กรุงเทพฯ: บี เจ เพรส โปรเซสเซอร์.

สุวิทย์ ชีรสอวต. (2543). *ประวัติศาสตร์ลาว 1779-1975*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.

_____. (2546). *ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านอีสาน 2488-2544*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.

สุวิทย์ ไพทยวัฒน์. (2521). *วิวัฒนาการเศรษฐกิจชนบทภาคกลางของประเทศไทย 2394-2475*.

วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสรี จิโนวัฒน์. (2553, 15 กรกฎาคม). ชาวตำบลนาแว อำเภ ฉวาง จังหวัด นครศรีธรรมราช.
สัมภาษณ์.

เสรี พงศ์พิศ. (2548). *เครือข่าย*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน.

เสงี่ยม รัตนพันธ์. (2553, 21 พฤศจิกายน). อดีตกำนัน ตำบลหลักช้าง อำเภ ฉางกลาง จังหวัด
นครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

เสน่ห์ จามริก และยศ สันตสมบัติ, (บรรณาธิการ). (2536). *ป่าชุมชนในประเทศไทย: แนวทาง
การพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

เสวก สโมสร. (2553, 20 เมษายน). หมอพื้นบ้าน ตำบลไสหร้า อำเภ ฉวาง
จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

_____. (2553, 23 กันยายน). สัมภาษณ์.

เสาวภา พรศิริพงษ์ และคณะ. (2551). *พลวัตของชุมชนลุ่มน้ำนครชัยศรี: มิติทางนิเวศวัฒนธรรม*.

กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย,

นวน่ง (2552, 21 ตุลาคม). ชาวบ้านตำบลไสหร้า อำเภอนาง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

นวน่ง อุปลา. (2553, 15 กรกฎาคม). ชาวบ้านตำบลนาแว อำเภอ นาง จังหวัด นครศรีธรรมราช.

สัมภาษณ์.

หนังสือสูง ย (นามสมมติ). (2552, 28 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

หนังสือยม ศ. พร้อมน้อย. (2552, 20 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

_____. (2552, 26 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

_____. (2552, 28 ตุลาคม). สัมภาษณ์.

หนังสือบำเพ็ญกุศล กำนันทวี อิทธิฤทธิ์. (ม.ป.ป.). ม.ป.ท.

หนังสือแผนกมหาดไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2478). ม.ป.ท.

หลวงตาอิม วุฒิพงษ์ (2552, 15 ตุลาคม). พระวัดทุ่งนาใหม่ อำเภอพิปูน จังหวัด นครศรีธรรมราช.

สัมภาษณ์.

_____. (2552, 19 ตุลาคม). พระวัดทุ่งนาใหม่ อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์.

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. (ร.ศ. 128). *เอกสารกรมราชเลขาธิการ รัชกาลที่ 5 กระทรวงมหาดไทย*

เรื่องการสร้างถนน สะพาน ทางน้ำ ทางบก. เอกสารเลขที่ มร. 5ม/45.

ห้อง จิตสว่าง (2553, 20 เมษายน). ชาวบ้านตำบล กระทุง อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช.

สัมภาษณ์.

_____. (2553, 14 สิงหาคม). ชาวบ้านตำบลกระทุง อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช.

สัมภาษณ์.

อ (นามสมมติ). (2553, 14 สิงหาคม). สัมภาษณ์.

อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพ ครูไชย แก้วสุขศรี. (2549). ม.ป.ท.

อนุสรณ์สารโรงเรียนพึ่งตนเอง พ.ศ. 2505. (2505). ม.ป.ท.

อบ ฤกษ์ตุลา. (2552, 14 เมษายน). ชาวบ้านตำบลทุ่งหลวง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

สัมภาษณ์.

อภิชัย พันธเสน. (2539). *แนวคิด ทฤษฎี และภาพรวมของการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา.

อภิญา เฟื่องฟูสกุล. (2546). *อัตลักษณ์: การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด*. กรุงเทพฯ:

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

อมรา พงศาพิชญ์. (2537). *ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา*.

(พิมพ์ครั้งที่ 2). ใน อุทัย ดุลยเกษม (บรรณาธิการ), *คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา*.

- (หน้า 12-15) ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อมรา ศรีสุชาติ. (2543). ภาคใต้ เมืองท่ากับการค้าโพ้นทะเลสมัยโบราณ. ใน *ภูมิศาสตร์กับวิถีชีวิตไทย 12-14 กันยายน 2543* (หน้า 226-227). กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- _____. (2544). *สายรากภาคใต้: ภูมิลักษณะ รูปลักษณะ จิตลักษณะ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- อร่ามศรีมี ด้วงชนะ. (ม.ป.ป). *ภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคใต้: กรณี สวนสมรม. สุราษฎร์ธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*
- อนุমানราชชน, พระยา. (2505). *ชีวิตชาวไทยสมัยก่อน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- อรุณ ธิยาพันธ์. (2553, 27 พฤศจิกายน). *กำนันตำบลสวนขัน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดนครราชสีมา*. สัมภาษณ์.
- อาคม เดชทองคำ. (2543). *ผูกโยค: วิถีและพลัง ศักยภาพผูกเกลอ ผูกคอง และขนบนิยมการอุปถัมภ์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (2544). *หัวเชื้อกวีชวน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- อานนท์ ภิรมย์. (2553, 20 เมษายน). *ชาวบ้านตำบลนาแ้ว อำเภอนาแ้ว จังหวัดนครราชสีมา*. สัมภาษณ์.
- _____. (2553, 12 กันยายน). *ชาวบ้านตำบลนาแ้ว อำเภอนาแ้ว จังหวัดนครราชสีมา*. สัมภาษณ์.
- อานันท์ กาญจนพันธ์. (2523). *การขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงในสังคมล้านนาไทย (2498-2520). วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 3, 2.*
- _____. (2537). *พิธีไหว้ผีเมืองและอำนาจรัฐในล้านนา*. ใน *เอกสารประกอบการสัมมนา วัฒนธรรม 5 เชียง 1-6 มีนาคม 2537* (หน้า 1-4). เชียงราย: วิทยาลัยครูเชียงราย.
- _____. (2545). *มองข้ามวัฒนธรรม สู่อารยธรรมที่ชายขอบสังคมไทย*. ใน *ปริตดาเฉลิมเผ่า กออ่อนนาคกุล (บรรณาธิการ), คนใน*. (หน้า 64-65). กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.
- _____. (2548). *ทฤษฎีและวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- อานันท์ กาญจนพันธ์ และมิ่งสรรพ ขาวสะอาด. (2538). *วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ดินทำกินในเขตป่า: กรณีศึกษาภาคเหนือตอนบน* กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- อารี ฤกษ์ตุลา. (2552, 6 ตุลาคม). *ชาวบ้านตำบลนาแ้ว อำเภอลำปาง จังหวัดนครราชสีมา*. สัมภาษณ์.

- อารียา เสถียรสุด. (2514). *เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชสมัยการปกครองแบบเก่าแห่งกรุงรัตนโกสินทร์* (พ.ศ. 2325-2435). วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำพน แสงดี. (2545). *ศึกษาการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำนาของชาวบ้านในอำเภอรอนคังจังหวัดสงขลา ตั้งแต่เริ่มแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ถึงปัจจุบัน* (พ.ศ. 2504-2543). วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อำเภอฉวาง. (2552). *ตามรอยพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์*. สุราษฎร์ธานี: สุวรรณอักษร.
- อิงอร สุพันธ์วิช. (2543). *ชื่อบ้านใน 4 จังหวัดภาคใต้. วรรณคดีและวรรณคดีไทย*, 17, 108-119.
- อี. เอช. คาร์. (2518). *ประวัติศาสตร์คืออะไร. วารสารธรรมศาสตร์*, 4(3), 19.
- อุดม นิปรียา. (2521). *นครศรีธรรมราชกับการปกครองหัวเมืองมลายูในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. 2367-2394*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุดม หนูทอง. (2546). *คายาย: พินิจเชิงภาษาและวัฒนธรรม. สารานุกรมศรีธรรมราชฉบับพิเศษ*. 10, 127-130.
- อุสา ปานแดง. (2544). *การตั้งชื่อบ้านละวัฒนธรรมที่ปรากฏในประวัติชื่อบ้านของกิ่งอำเภอนพพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยคดีศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540). *ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค: วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2544). *ภูมิปัญญาทักษิณ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- เอมอร บุญช่วย. (2544). *ศึกษาดำเนินและความเชื่อที่เกี่ยวกับทวดในคาบสมุทรสทิงพระจังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาไทยศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เอี่ยม อุบลพันธุ์. (2548). *ประสบการณ์การเลือกตั้งครบวงจร. สารานุกรมศรีธรรมราช*, 35(11), 35-42.
- _____. (2552, 21 กันยายน). *อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช*. สัมภาษณ์.
- เอี่ยม อุบลพันธุ์ และพอล อุบลพันธุ์. (2553). *จากสวนกาแฟของนายชื่น ตราชู ถึงทุเรียนหลงลับแลในอำเภอช้างกลาง. สารานุกรมศรีธรรมราช*, 40(7), 28-33.
- Cooper, R. G. (1978). *Dynamic Tension: Symbiosis and Contradiction in Hmong Social Relations*. In Clammer, J. (Ed.), *The New Economic Anthropology*. (pp. 138-175).

London: MacMillan.

Faye, P. (1995). *Local History Collections in Libraries*. Colorado: Libraries Unlimited.

Fulbrook, M. (2002). *Historical Theory*. London: Routledge.

Giddens, A. (1992). *Modernity and Self-identity: Self and Society in the Late Modern Age*.
Cambridge: Polity.

Herbert, B. (1969). *Symbolic Interactionism Perspective and Method*. Englewood Cliffs, N.J.:
Prentice-Hall.

Lambert, P., & Schofield, P., (Eds). (2004). *Making History*. London: Routledge.

Rabibadhara. A. (1969). The Organization of Thai Society in the Early Bangkok Period,
1928-1873. In *Modern Thai Politics* (p. 27). Cambridge, Mass: Schenkman.

Santane, P., & Stott, P. (2004). *Royal Siamese Maps: War and Trade in nineteenth Century
Thailand*. Bangkok: River Books.

Skinner, G. W. (1957). Chinese Society in Thailand. (พรณี นิตรพลรักษ์ และคนอื่นๆ, ผู้แปล)
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (1957). Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand. Ithaca,
N.Y.: Association for Asian Studies by Cornell University Press.

Stuart, H., & Paul Du G., (Eds.) (2003). *Questions of Cultural Identity*. London: Sage.

Turton, A. (1976). Northern Thai peasant society: twentieth-century transformations in political
and rural structure. *Journal of Peasant Studies*, 3,(3), 267-298.

Wales, Q. (1934). *Ancient Siamese Government and Administration*. London: Barnard Quaritch.